

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

اداره بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

ردیف	عنوان بخشنامه	شماره صفحه
1	دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	2-10

تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

هدف: در هنگام درمان بیماران شناخته شده یا مشکوک عفونی یا کلونیزه با عوامل عفونی از احتیاطات بر مبنای روش انتقال استفاده می شود. در این موقعیت ها موازین کنترلی اضافی به منظور پیشگیری مؤثر از انتقال عفونت الزامی است. از آن جا که غالباً در هنگام پذیرش بیماران در بیمارستان عوامل عفونی شناخته شده نیستند ، این احتیاطات بر اساس نشانه های بالینی و عوامل اتیولوژیک و سپس تعدیل آن بر اساس نتایج تست های آزمایشگاهی تعیین و به کار گرفته می شوند.

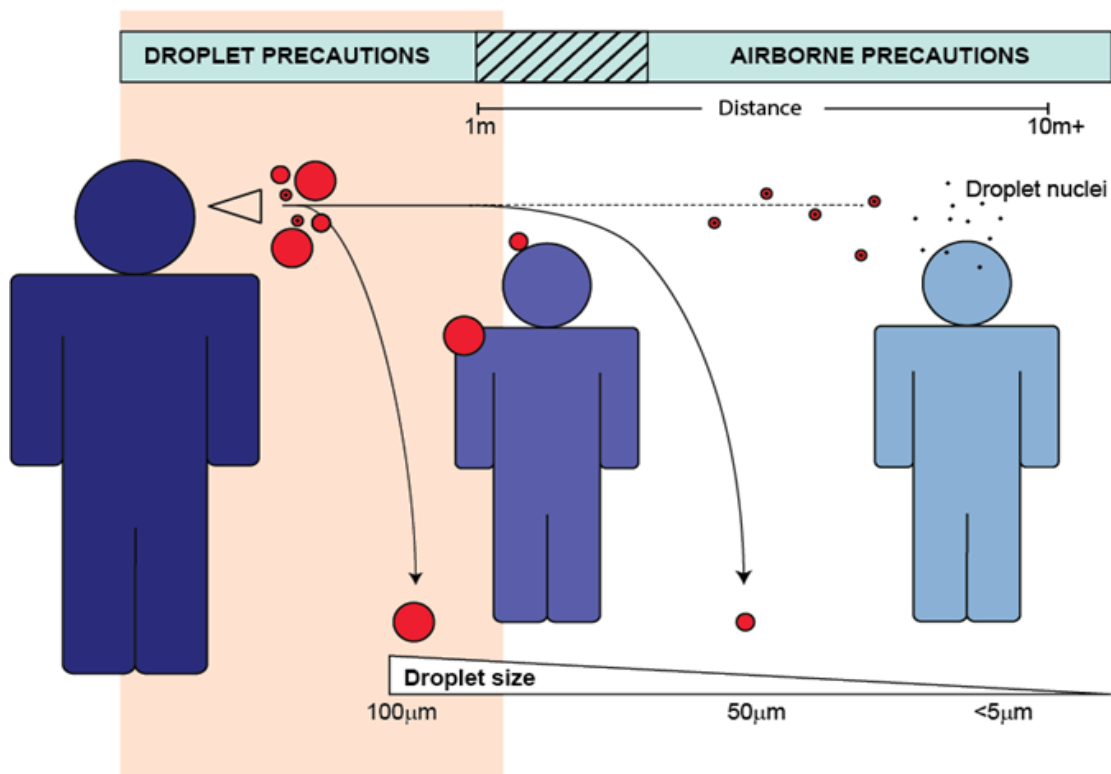
احتیاطات بر مبنای روش انتقال :

- احتیاطات تماسی
- احتیاطات قطره ای
- احتیاطات تنفسی

تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده	تهیه کننده
خانم اژدری(مترون)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی(رئیس مرکز)	فاطمه عسکری(کارشناس کنترل عفونت)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

- احتیاطات تماسی:

- رعایت احتیاطات تماسی برای اجتناب از انتقال ارگانیسم های مرتبط به عفونت ها یا کلونیزاسیون عوامل عفونی از طریق تماس مستقیم یا غیر مستقیم (عفونت های منتقله از راه مدفوعی- دهانی ، بیماری های اسهالی حاد با منشأ عفونی) توصیه می شود.

▪ اصول احتیاطات تماسی

- بیمار را در اتاق خصوصی یا کوهورت بستری کنید.

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

- هنگام ورود به اتاق بیمار دستکش بپوشید.
 - قبل از خروج از اتاق بیمار دستکش ها را خارج کنید و بلافاصله هندراب انجام شود.
 - در صورت احتمال تماس با بیمار یا سطوح محیطی پیرامون بیمار، گان بپوشید.
 - قبل از خروج از اتاق بیمار گان را خارج کنید و مراقبت شود لباس پرسنل آلوده نشود.
 - انتقال و جابجای بیمار به حداقل برسد.
 - وسایل غیر بحرانی مراقبت از بیمار (گوشی - فشارسنج) در اتاق ایزوله بمانند و یا ضد عفونی شود.
- مثال هایی از عفونت هایی که رعایت احتیاطات تماسی برای آن ها ضروری است:

اسهال با عامل کلستریدیوم دیفیسیل

زخم بستر عفونی

آبسه ای که پانسمان نشده یا ترشح آن کنترل نمی شود

زرد زخم

گال

کونژکتیویت حاد ویروسی

تب های خونریزی دهنده ویروسی

سلولیت مترشحه

عفونت یا کلونیزه با باکتری های مقاوم به چند دارو (انتروکوکس مقاوم به وانکومايسين، استافیلوکوک اورئوس مقاوم به متی سیلین)

تهدیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

- احتیاطات قطره ای :

برای اجتناب از انتقال آئروسول های درشت بایستی از این نوع احتیاط استفاده شود. اندازه بزرگ این قطرات مانع از حرکت در فاصله زیاد یا تعلیق آن ها در هوا می شود. آئروسول های درشت در فاصله کوتاه (حدود یک متر) می توانند مستقیماً از سیستم تنفسی فرد عفونی به سطح مخاطات فرد گیرنده کارکنان ارائه کننده خدمات سلامت یا سایر بیماران) منتقل شوند. این قطرات تنفسی که حامل پاتوژن های عفونی می باشند هنگام سرفه، عطسه یا صحبت فرد عفونی یا درحین انجام اقدامات درمانی نظیر ساکشن، برونکوسکوپی و یا لوله گذاری داخل تراشه ایجاد می شوند.

▪ اصول احتیاطات قطره ای

- بیمار را در اتاق خصوصی یا کوهورت بستری کنید.
- در صورت کارکردن پرسنل در فاصله یک متری بیمار؛ باید از ماسک استاندارد جراحی استفاده گردد.
- درب اتاق میتواند باز باشد .
- هنگام جابجایی بیمار باید ماسک جراحی بزند.
- استفاده از گان و دستکش تابع اصول احتیاط های استاندارد است.

مثال هایی از عفونت هایی که رعایت احتیاطات قطره ای برای آن ها ضروری است:

ویروس آنفلوآنزا

سیاه سرفه

اوربیون

- احتیاطات تنفسی :

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

انتشار هوایی هسته قطرات (با قطر کمتر از 5 میکرون) یا ذرات گرد و غبار حاوی عوامل عفونی در اثر جریانات هوایی می تواند سبب انتقال عفونت در فواصل طولانی و یا ابتلا افرادی که اصلاً تماس مستقیم با منبع عفونت نداشته اند شود. بکار بستن اصول احتیاطات تنفسی برای جلوگیری از انتقال هسته قطرات یا ذرات کوچک تنفسی حاوی عوامل عفونی مورد استفاده قرار می گیرد.

▪ اصول احتیاطات تنفسی

- بیمار را در اتاق خصوصی یا کوهورت فشار هوای منفی (حداقل 6 بار تعویض هوا در ساعت) بستری کنید.
- درب اتاق بیمار را ببندید.
- جابجایی بیمار را محدود کنید.
- هنگام جابجایی بیمار باید ماسک جراحی بزند.
- هنگام ورود به اتاق بیمار، ماسک N95 بزنید.
- هنگام خروج از اتاق بیمار ماسک را خارج کنید.

مثال هایی از عفونت هایی که رعایت احتیاطات تنفسی برای آن ها ضروری است:

- سل ریه
- سرخک
- آبله مرغان
- زونای منتشره

وسایل حفاظت فردی شامل گان، دستکش، پیش بند، حفاظ چشمی، روکفشی و ماسک صورت می باشد.

استفاده از وسایل حفاظت فردی (PPE) معمولاً بر اساس ارزیابی احتمال خطر انتقال میکروارگانیسم ها از یک بیمار به ارائه دهنده خدمات سلامت و بالعکس می باشد.

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

1- دستکش:

- فقط یکبار استفاده شود.
- سایز مناسب بپوشید.
- بین هر بار انجام مراقبت از بیماری که حامل میکروارگانیسم است، تعویض شود.
- در صورت پارگی و آلودگی قابل مشاهده تعویض گردد.

2- گان:

- برای حفاظت از پوست و جلوگیری از آلودگی لباس گان بپوشید.
- گان باید یکبار مصرف و یا از جنس قابل گندزدایی باشد.
- آستین گان باید بلند و مچ آن کش دار باشد.
- گان باید یقه بسته باشد.
- اندازه گان باید مناسب باشد بطوریکه نواحی مورد نیاز بدن را بپوشاند و بلندی گان باید تا زیر زانو باشد.
- گان باید ضدآب باشد، در غیر اینصورت باید یک پیش بند پلاستیکی روی آن بپوشید.
- در صورت آلودگی قابل مشاهده بلافاصله گان را تعویض کنید

3- ماسک:

- برای حفاظت از مخاط بینی و دهان هنگامی که احتمال پاشیدن خون و مایعات و ترشحات بدن وجود دارد، از ماسک بزنید.
- پس از استفاده ماسک را معدوم کنید.

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

- در صورت مرطوب شدن تعویض کنید.
- ماسک را هرگز به گردن آویزان نکنید.
- پس از استفاده از ماسک دست ها را ضد عفونی کنید.
- از ماسک N95 فقط به مدت 6-8 ساعت متوالی و در اقداماتی که تولید آئروسول می شود.
- ماسک N95 را در پوشش کاغذی یا جاذب رطوبت نگهداری کنید.
- 4- عینک محافظ و شیلد صورت:
- هنگام انجام اقدامات تولید کننده آئروسول از عینک محافظ استفاده کنید.
- هنگام مراقبت و تماس نزدیک با بیمار دارای علائم حاد تنفسی (مانند سرفه و عطسه) و در زمانی که احتمال پاشیدن ترشحات وجود دارد، از عینک محافظ یا محافظ صورت استفاده کنید.
- زمانی که خطر آلودگی چشم ها وجود دارد از عینک محافظ استفاده کنید.
- عینک آلوده را بالای سر خود قرار ندهید.
- در صورت چند بار مصرف بودن عینک و محافظ صورت، نکات لازم جهت جمع آوری و استریل نمودن آن را رعایت نمایید.
- وسایل حفاظت فردی استفاده شده را در سطل زباله عفونی معدوم کنید.

ترتیب خارج کردن وسایل حفاظت فردی:

1- درآوردن گان و دستکش همزمان

2- شستشوی دست

ترتیب پوشیدن وسایل حفاظت فردی:

1- شستشوی دست

2- گان

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

3-عینک یا محافظ صورت

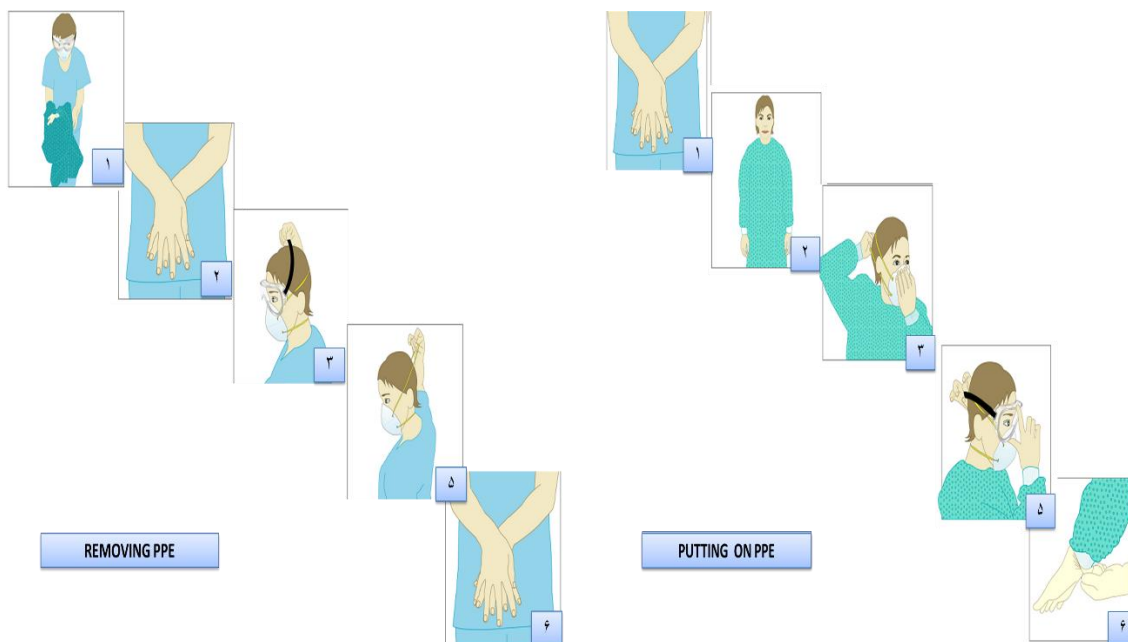
3-ماسک

4-ماسک

4-عینک یا محافظ صورت

5-شستشوی دست

5-دستکش

تهدیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)	خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان	
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : دستورالعمل استفاده ایمن از وسایل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت	
کد: NH-In-IPC-06-05	کد سنجه: ب-5-7-2
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری بعدی: بهمن 1402

تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده	تهیه کننده
خانم اژدری (مترون)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	فاطمه عسکری (کارشناس کنترل عفونت)